

Titulació	Tipus	Curs
Ciència Política i Gestió Pública	OB	2

Professor/a de contacte

Nom : Roger Cots Valverde

Correu electrònic : roger.cots@uab.cat

Equip docent

Antonio Valenzuela Plaza

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Prerequisits

Els estudiants han de tenir una formació bàsica en ciències socials. Atès que no han estudiat mai cap matèria jurídica, i es tracta d'una assignatura introductòria al Dret Públic, no es requereixen coneixements jurídics previs.

Objectius

El contingut del curs versarà sobre els coneixements bàsics dels conceptes jurídics i l'organització constitucional de l'Estat. Un aspecte nuclear serà el concepte d'Estat de Dret com a garantia dels drets i llibertats. Aquesta assignatura ha de servir de base per al desenvolupament posterior de les assignatures de Dret Constitucional, Dret Administratiu i Dret Internacional Públic.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
3. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
4. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
5. Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
6. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.

Continguts

PROGRAMA FONAMENTS DE DRET PÚBLIC

TEMA 1. Dret i Estat

1.1.- Concepte i funcions del Dret

1.2.- Dret, moral i usos socials. Dret i justícia.

1.3.- Legalitat i legitimitat: Validesa, vigència, aplicabilitat, eficàcia

1.4.- Dret i estat

TEMA 2. L'ordenament jurídic

2.1.- L'ordenament com a sistema de normes

2.2.- Els grans sistemes jurídics: *common law*, *civil law*, Dret global

2.3.- Criteris de relacions entre normes i sistemes normatius

2.4.- Les fonts del dret: les normes (tipus de normes), els costums, els principis generals del dret, la jurisprudència

2.5.- Les branques del Dret. El Dret Públic. Interrelacions actuals

TEMA 3. La Constitució i el constitucionalisme

3.1.- Evolució històrica del constitucionalisme

3.2.- Conceptes de Constitució

3.3.- La Constitució espanyola de 1978

TEMA 4. Les garanties de la Constitució

4.1.- La defensa de la Constitució: control de constitucionalitat i reforma de la Constitució.

4.2.- La justícia constitucional. Els models històrics de justícia constitucional: el sistema americà i el sistema europeu

4.3.- La justícia constitucional a l'ordenament espanyol: el Tribunal Constitucional

4.4.- Els processos de control de constitucionalitat: el recurs i la qüestió d'inconstitucionalitat

TEMA 5. La forma de l'Estat

5.1.- L'Estat de dret: concepte i manifestacions

5.2.- L'Estat democràtic i els conceptes de democràcia representativa.

5.3.- L'Estat social. La Constitució econòmica. Eficàcia normativa i estat social. Justícia ambiental i transició ecològica

5.4.- La forma política de l'Estat

TEMA 6. La Llei i el Reglament

6.1.- Concepte de Llei. La qualitat normativa

6.2.- El procediment legislatiu Tipus de Llei

6.3.- Les normes amb rang de llei: els decrets-lleis i els decrets legislatius

6.4.- Concepte i classes de Reglament

6.5.- Relacions amb la llei: el control de legalitat dels Reglaments

6.6.- Transparència normativa i participació ciutadana

TEMA 7. L'Estat de les autonomies i l'autonomia local

7.1.- El principi autonòmic i la seva concreció jurídica

7.2.- Els Estatuts d'Autonomia

7.3.- Repartiment competència i conflictes de competència

7.4.- La potestat normativa dels òrgans de les Comunitats Autònomes

7.5.-El sistema institucional de la Generalitat de Catalunya

7.6.- L'autonomia local

TEMA 8. Dret Internacional i Dret de la Unió Europea

8.1.-El Dret internacional públic: subjectes i fonts

8.2.- La integració del Dret Internacional a l'ordenament jurídic intern

8.3.- Unió Europea i Dret Comunitari. Efectes del dret comunitari a l'ordenament jurídic espanyol

TEMA 9. Els drets fonamentals (I)

9.1.- Drets humans i drets fonamentals

9.2.- La configuració dels drets fonamentals en la Constitució espanyola de 1978

9.3.- Eficàcia, titularitat i exercici dels Drets fonamentals

9.4.- Les garanties dels drets fonamentals

9.5.- El dret a la tutela judicial efectiva

9.6.- Drets digitals

TEMA 10. Els drets fonamentals (II)

10.1.- El principi d'igualtat i la no discriminació. La perspectiva de gènere i la interseccionalitat com a desenvolupament del dret a la igualtat i a la no-discriminació

10.2.- Principals drets d'àmbit personal: vida, llibertat personal, pensament, intimitat i protecció de dades

10.3.- Principals drets de l'esfera pública: llibertat d'expressió i informació; el dret de reunió, associació i sindicació; el dret de participació en els afers públics

10.4.- Principals drets econòmics, socials i culturals: propietat, vaga i educació. Els principis rectors de la política social i econòmica

10.5.- L'Agenda 2030 i el desenvolupament sostenible com a marc de drets

TEMA 11. Els drets fonamentals (III): Especial referència al Dret a la participació política

11.1.- El dret de sufragi actiu i passiu. Reconeixement constitucional i límits

11.2.- El sistema electoral espanyol: representació proporcional i circumscripcions. El partits polítics

11.3.- Garanties del procés electoral: normes, actors, procediments i control jurisdiccional

11.4.- La participació política més enllà de les eleccions: consultes populars, iniciatives legislatives i participació digital

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tutories	66	2,64	

Activitats autònomes	76	3,04
----------------------	----	------

Metodologia

El procés d'aprenentatge se centra en el treball que ha de fer l'estudiant, la missió del professorat consisteix en ajudar-lo en aquesta tasca a través del subministrament de la informació i mostrant-li les tècniques i les fonts d'on obtenir-ho.

El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es base en les següents activitats:

1.Tutories: Els estudiants assoleixen a través de la transmissió de coneixements del professor les bases conceptuals de la matèria i es consolida el marc jurídic normatiu i jurisprudencial.

2.Activitats autònomes: Es tracta d'activitats on l'estudiant s'organitza el temps i l'esforç de manera autònoma ja sigui de manera individual o grupal .

2.1. Estudi de l'assignatura.

2.2. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran entregades i analitzades. Es tracta de casos pràctics proposats amb antelació suficient pel professor o bé de l'elaboració de recensions, crítica de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules.

2.3. Busca de bibliografia, jurisprudència i materials per a la resolució dels casos pràctics, complementar les qüestions teòriques.

2.4. Elaboració de treballs de curs, informes, etc.

La metodologia docent i l'avaluació podran experimentar alguna modificació en funció de les circumstàncies i en especial de les restriccions a la presencialitat que estableixin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Treballs i casos pràctics	50%	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6
Exàmens	50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6

Les competències d'aquestes matèries podran ser avaluades mitjançant: (1) exàmens; (2) Elaboració de treballs, la presentació dels quals podrà ser oral o per escrit a criteri del professor, i la resolució de casos pràctics.

El sistema d'avaluació tindrà en compte:

La realització de treballs o casos pràctics (i la possible presentació oral) tindran un pes global del 50%.

Les proves escrites de tipus examen tindran un pes global del 50%. Entre elles, es farà un examen final de tota l'assignatura per comprovar l'adquisició global de les competències, habilitats i coneixements. Podrà haver-hi exàmens parcials.

El professor coordinador de cada grup a l'inici del curs presentarà el cronograma de les activitats docents i pràctiques, i concretarà el sistema d'avaluació continuada i fixarà el percentatge assignat a cada una de les activitats seleccionades, també el sistema de revaluació de les activitats suspeses. La revaluació només podrà realitzar-se si l'alumne ha seguit l'avaluació continuada. Aquestes indicacions seran exposades en el campus virtual /Moodle.

Un alumne que copia o intenti copiar en un examen tindrà un 0 en l'examen. Un alumne que presenti una pràctica en la que s'hagi produït un plagi obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspèn l'assignatura.

Avaluació única: consistirà en un examen teòric amb un valor del 50% de la nota, la resolució d'un cas pràctic amb un valor del 25% de la nota i la presentació i, en el seu cas, defensa oral d'un treball, amb un valor del 25% de la nota.

Es considerarà no avaluable l'estudiant que no hagi aportat les evidències mínimes necessàries per poder aplicar els criteris d'avaluació establerts.

En concret, es consignarà com a no avaluable l'estudiant que:

- En el sistema d'avaluació continuada, no hagi lliurat com a mínim el 30% de les activitats d'avaluació previstes, o no s'hagi presentat a cap de les proves escrites ni hagi participat en cap de les activitats pràctiques o treballs individuals o en grup.
- En el sistema d'avaluació única, no s'hagi presentat a cap de les activitats exigides (examen teòric, resolució de cas pràctic o treball amb presentació i/o defensa).

Aquesta condició serà valorada pel professor responsable de l'assignatura, d'acord amb el seguiment efectiu de les activitats i evidències recollides al llarg del curs.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'intel·ligència artificial (IA) de manera restringida. En concret, es podrà utilitzar la IA com a eina de suport per a:

- La cerca bibliogràfica o d'informació general,
- La revisió ortogràfica i gramatical de textos,
- Les traduccions puntuals,
- L'organització preliminar d'idees en l'elaboració de treballs i casos pràctics, sempre sota supervisió crítica de l'estudiant.

No es permet utilitzar IA per generar automàticament respostes completes a casos pràctics, treballs, presentacions ni exàmens.

L'estudiant haurà d'identificar de manera clara quines parts de l'activitat han estat generades o assistides amb IA, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes tecnologies han influït en el procés i el resultat final.

La manca de transparència en l'ús de la IA es considerarà una falta d'honestedat acadèmica, i podrà comportar la penalització parcial o total de l'activitat avaluable, o sancions majors en cas de gravetat.

En particular, la realització de qualsevol irregularitat en un acte d'avaluació (fraud acadèmic, plagi o ús indegut de la IA, tret que aquest ús estigui autoritzat expressament a la guia docent), que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació, suposa que aquest acte es qualificarà amb un 0. En cas que la guia docent prevegi que per superar l'assignatura sigui requisit imprescindible haver obtingut una nota mínima en aquest acte d'avaluació o que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura és 0. Al marge d'això, es podrà instruir un procés disciplinari a l'estudiant que incorri en alguna d'aquestes irregularitats. El professorat es reserva el dret de realitzar

entrevistes orals o una prova alternativa, per tal de comprovar l'efectiva adquisició de coneixements i competències i per tant la validesa de les proves d'avaluació realitzades per l'estudiant.

Bibliografia

A) Bibliografia de l'assignatura

- GAVARA DE CARA, J.C. (coord.) Constitución. Desarrollo, rasgos de identidad y valoración en el XXV aniversario (1978-2003). 2004. Barcelona: J.M. Bosch i Institut de Ciències Polítiques i Socials
- DÍEZ PICAZO, L. M. Temas básicos de Derecho Constitucional. Tomo I. 2001. Madrid: Civitas
- FOSSAS, Enric. PÉREZ FRANCESCH, Joan Lluís. Lliçons de Dret Constitucional, Barcelona: Proa
- GALATORRE, Angel. Introducción al Derecho. 1992. Madrid: Ariel. Madrid.
- GARCÍA DE ENTERRÍA, E. Legislación delegada, potestad reglamentaria y control judicial (2a. ed.). 1998. Madrid; Civitas
- GARRORENA MORALES, Angel. Derecho Constitucional. Madrid. Centro Estudios Políticos y Constitucionales
- LÓPEZ GUERRA, Luís. 1994. Introducción al Derecho Constitucional, València: Tirant Lo Blanch.
- MOLAS BATLLORI, Isidre. 2004. Derecho Constitucional. Madrid: Tecnos.
- RODRIGUEZ RUIZ, Blanca. 2017. Género y Constitución, Mujeres y Varones en el Orden Constitucional Español, Lisboa: Editorial Juruá.

B) Manuals de referència

- APARICIO PÉREZ, Miguel.A. (dir.) i BARCELO, Mercè. (coord). Manual de Derecho Constitucional, Atelier, Barcelona.
- BALAGUER CALLEJÓN, Francisco (y otros) Derecho Constitucional, 2 vols., Tecnos. Madrid.
- LOPEZ GUERRA, Luis (y otros) Derecho Constitucional, 2 vols. Tirant lo Blanc, Valencia.- PÉREZ ROYO, Javier Curso de Derecho Constitucional, Marcial Pons, Madrid.

C) Obres de consulta

- ARAGÓN REYES, M. (ed.) Temas básicos de Derecho Constitucional, Civitas, Madrid
- Diccionario del sistema jurídico español, Akal, 1984 Enciclopedia Jurídica básica, Civitas, 1994
- Enciclopedia Jurídica española, Seix

D) Comentaris a la Constitució

- ALZAGA VILLAAMIL, Oscar Comentarios a la Constitución Española Edersa, Madrid.
- CASAS BAAMONDE, María Emilia- RODRIGUEZ-PIÑERO, Miguel, Comentarios a la Constitución, Wolters Kluwer, 2008
- GARRIDO FALLA, Fernando (dir.) Comentarios a la Constitución. Civitas, Madrid.

E) Textos legals

- CARRERAS SERRA, Francesc- GAVARA, Juan Carlos Leyes políticas, Aranzadi, Pamplona. - ALBERTÍ, Enoch- GONZALEZ, Markus Leyes políticas del Estado, Civitas, Madrid.

F) Enllaços Web

-<http://www.vlex.com>

-<http://www.todoelderecho.com>

-<http://www.noticias.juridicas.com>

-<http://www.congreso.es> (portal de la Constitución)

-<http://www.europa.eu>

G) Obres monogràfiques a llegir per ser avaluades (s'indicarà a cada grup quina monografia cal llegir).

- FIORAVANTI, Maurizio: Los derechos fundamentales: apuntes de historia de las constituciones. Trotta 1998

- JIMENEZ ASENSIO, Rafael: El Constitucionalismo: proceso de formación y fundamentos del derecho Constitucional. Marcial Pons. 2005

Programari

No cal cap programari especial per tal de seguir aquesta assignatura

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Català	primer quadrimestre	tarda
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	primer quadrimestre	tarda